

Бондаревская К. В.

Голик О. А.

Университет таможенного дела и финансов

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ РАЗВИТИЯ ПЕРСОНАЛА НА ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Резюме

Приведены методики развития персонала. Рассмотрены проблемы развития персонала на отечественных предприятиях, влияющие на конкурентоспособность как трудовых ресурсов, так предприятия и государства в целом. Предложены пути решения данных проблем.

Ключевые слова: персонал, конкурентоспособность, развитие персонала, процессный подход, системный подход, функциональный подход, экономист МСФО, саморегуляция, самосознание, социальная ориентация, социальные умения и навыки.

Bondarevskaya K. V.

Holyk O. A.

University of Custom Business and Finances

IMPROVEMENT OF STAFF DEVELOPING SYSTEM FOR THE NATIVE ENTERPRISES

Summary

To the article methodologies of development of personnel are driven. The problems of development of personnel are considered on domestic enterprises, influencing on a competitiveness as labour resources, so enterprises and states overall. The ways of decision of these problems offer.

Keywords: personnel, competitive, personnel development, process approach, system approach, the functional approach, an economist IFRS, self-control, self-awareness, social orientation, social skills.

УДК 339.137.27

Зибарева О. В.

Буковинський державний фінансово-економічний університет

АКТИВІЗАЦІЯ ДЕВІАНТНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

Досліджено особливості розвитку девіантної соціалізації економіки окремих регіонів України в умовах інформаційної асиметрії. Представлено результати соціологічного опитування щодо наявних механізмів поширення інформації в суспільстві. Окреслено вплив дезінформації на перебіг соціально-економічних процесів у регіонах України

Ключові слова: соціалізація, регіон, девіантна соціалізація економіки, дезінформація, інформаційна асиметрія.

Постановка проблеми. Одним із механізмів адаптації української економіки до умов глобалізації є прогресивна інформаційна діяльність її суб'єктів. Чим краще функціонуватиме система інформаційного забезпечення управління українською економікою, тим вищою буде її конкурентоспроможність та ефективність. У свою чергу, для ефективного інформаційного забезпечення розвитку української економіки необхідно враховувати специфіку інформаційних потреб її суб'єктів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням формування регіональних асиметрій у регіональному просторі в контексті впливу на територіальні суспільні системи присвячено праці Л. Гальків [1], Л. Угрин, Х. Поліщук [2], Т. Гранчак [3], Ж. Бодріяра [4] та ін. Зокрема, Л. Угрин, Х. Поліщук визначили тенденції розвитку ринку засобів масової комунікації, Л. Гальків зосередила увагу на наслідках розвитку асиметрій інформаційного простору у контексті взаємозв'язку з втратами людського капіталу. Т. Гранчак акцентує увагу на розвитку політичних комунікацій в інформаційному просторі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте дані публікації лише висвітлюють окремі соціально-психологічні та політичні аспекти дезінформації, оминаючи проблеми, пов'язані із нагромадженням негативних проявів соціалізації та їх впливу на регіональні суспільні системи. Також не досліджено взаємозв'язок інформаційних потреб суспільства із суспільними функціями суб'єктів регіональної економіки.

Мета статті полягає у визначенні особливостей перебігу девіантної соціалізації економіки окремих регіонів України в умовах інформаційної асиметрії, а також наявних механізмів поширення інформації в суспільстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фахівці інформаційну потребу (або ж потребу в інформації) визначають як інформацію, яку повинна отримати людина чи організація для ефективного виконання роботи, вирішення якоїсь проблем, задоволення приватного інтересу тощо. Причому, як свідчить досвід, ці інформаційні потреби органічно пов'язані зі суспільними функціями означених суб'єктів. Розглянемо цей зв'язок детальніше.

Відмінності в інформаційних потребах суб'єктів української економіки треба враховувати, оскільки інформаційним відносинам в умовах глобалізації притаманна асиметрія, у тому числі й інформаційна, на користь найвпливовіших суб'єктів світової економіки. За таких обставин видається, що суб'єктами української економіки, найбільш вразливими для інформаційного впливу за умов глобалізації, є домогосподарства та дрібні й середні підприємства [1, с. 111].

Важливу роль в інформаційних потоках відіграють новини. Телевізійні новини – один із наймогутніших сучасних жанрів політичної й соціальної комунікації, який щоденно формує у глядача «образ світу».

Українському ринку телевізійних новин в останні десятиліття були притаманні такі тенденції:

1) зниження рівня соціокультурної гетерогенності новинних інформаційних потоків, що призводить до вимивання соціальної значущості новин;

2) драматизація новин;

3) персоналізація новин, відсутність хоча б натяків на безсторонність, коли події подаються мінімум із двох точок зору;

4) сенсаційність;

5) редакторська «неохайність» текстів та відоряду, висмикування окремих фраз, що деформує зміст месиджу, тощо;

6) збільшення кількості теле- та радіоканалів, а також Інтернету, які повинні були б вести до нарощування поліваріантності джерел інформаційних повідомлень, але це не завжди так, оскільки порівняння порядку денного на всіх каналах свідчить про їхню пригнічуючу тотожність [2, с. 131].

Відбувається подальша стрімка медіатизація політики, коли політична комунікація здійснюється переважно через телебачення, зростає роль «поставлених новин», які ретранслюються телевізійними каналами на всю Україну та за кордон.

Можна дійти висновку, що телевізійні новини в Україні неповною мірою виконують властиві їм функції. Функція інформування нерідко підміняється тим, що у телевізійних новинах переважно використовується інтерпретація подій, даються оцінки, нав'язуються моделі поведінки замість того, щоб безсторонньо повідомляти громадянам правдиві факти; послаблені або відсутні функції критики та контролю, бракує експертних оцінок подій; обмежені можливості вільно висловлюватися у представників полярних політичних і громадських організацій.

Виробники українських телевізійних новин (або ті, хто стоїть над ними в інституційному ієрархічному плані) самі намагаються бути «гравцями» на політичному полі, відстоюючи певні політичні інтереси, замовчуючи деякі факти та ігноруючи альтернативні думки. Основною метою професійної діяльності тих, хто виробляє і презентує новини, має бути швидке та якісне інформування аудиторії про події дня, але їм доводиться працювати під впливом потужних «сил тиску», які цю діяльність спрямовують.

Великими є проблеми створення та розвитку національного інформаційного простору. Не можна не відзначити при цьому особливу роль Інтернету, позаяк він є не тільки найвідкритішою формою засобів масової комунікації, а й дає споживачам змогу вільно отримувати інформацію, оскільки подача фактів на новинних веб-сайтах не потребує журналістського редагування та відбору інформації. Втім, варто зауважити, що і на

веб-сайтах новинна інформація проходить, як правило, і стадію відбору, і редагування. До того ж інформація в Інтернеті може бути і недостовірною, сфальсифікованою (маємо безліч прикладів із політичного життя). Існує велика кількість прийомів і технологій, як запустити дезінформацію в Інтернет й уникнути покарання. Отже, переваги глобальної інформаційної супермагістралі не варто романтизувати, треба їх розглядати разом із загрозами, які несе цей новий потужний масово-комунікаційний засіб. Серед них – питання інформаційної безпеки і така її складова, як проблема інформаційної безпеки масової свідомості. Дехто з науковців вважає, що створення відкритого суспільства призвело до надмірного інформаційного розкриття нашого суспільства. Ця теза породжує низку запитань на кшталт: «Хто знає міру розкриття? І чи це тепер залежить від держави і суспільства України, коли йдуть нестримні глобалізаційні процеси в інформаційній сфері, і від них не в змозі захиститися інформаційно- і соціально потужніші країни?».

Таким чином, стрімке життя «підкидає» в інформаційну та комунікаційну еру безліч гострих питань, на які повинні бути дані адекватні сьогоднішній відповіді, що спонукає не тільки до тактичного на них реагування, а й зусиль теоретиків мас-медіа та стратегічних розробок, адже, за великим рахунком, йдеться про інформаційну безпеку України, яка зараз вирішує так багато, що можна без перебільшення сказати: національна єдність і самоідентифікація українського суспільства, громадянський спокій, мир і злагода у родинях значною мірою залежать від прискореного покращання функціонування масово-комунікаційної системи України в глобалізованому світі.

Отже, входячи в перехідний період між індустріальним і постіндустріальним, інформаційним етапом розвитку можна констатувати зростання в суспільстві гострого попиту на необхідну для розвитку та якісної внутрішньої перебудови інформацію, розвиток інформаторського середовища і водночас наявність різко зростаючих обсягів інформаційних ресурсів із небезпечно низьким рівнем задоволення запитів подальшого розвитку.

Сьогодні якісну інформацію, необхідну соціальним структурам суспільства, можна отримати: – створенням необхідної нової інформації, орієнтованої на розв'язання конкретних задач власними силами;

– пошуком і придбанням необхідної інформації в системі глобальних інформаційних ресурсів;

– тематичним відбором інформації з різноманітних джерел, різноманітного рівня якості з подальшим аналізом та її аналітичною обробкою.

Інформаційна асиметрія не є фатальною. Вона значною мірою може бути подолана Україною за рахунок ефективної державної політики у сфері інформаційного забезпечення економічної діяльності. При цьому важливою умовою успішності такої політики повинно бути чітке визначення сфер відповідальності держави та бізнесу в інформаційній сфері за одночасного державного моніторингу інформаційної діяльності в економічній сфері. Йдеться про те, що одні види інформаційної діяльності, як, наприклад, фундаментальні дослідження, повинні фінансуватися державою з відповідним державним контролем їх результатів, інші – можуть фінансуватися спільно державою та бізнесом, і, нарешті, ще інші – фінансуватися лише підприємцями.

Необхідність же державного моніторингу інформаційної діяльності в економічній сфері

зумовлена потребою у вдосконаленні державного регулювання економіки.

Наприклад, основними рекламодавцями вітчизняних ЗМІ є філії та представництва великих іноземних компаній в Україні, що таким чином просувають свої товари на український ринок. А органи державної та місцевої влади й управління повинні відстежувати цей процес для прогнозування, наприклад, ймовірної поведінки споживачів чи динаміки економічних процесів на ринках споживчих товарів і послуг, а відтак, динаміки фінансової системи України.

Починаючи з моменту здобуття незалежності, спостерігаємо прискорення процесу залучення України до загальноглобалізаційного процесу. З огляду на це актуалізується дослідження перспектив розвитку української демократії та його окремих складових, зокрема, забезпечення інформаційного плюралізму і доступу населення до розмаїтої інформації.

Більшість дослідників погоджуються з тим, що дієвим фактором у вирішенні цього питання є засоби мас-медіа. Серед функцій, що виконуються вільними ЗМІ, – забезпечення підзвітності державних керівників народу, привернення уваги до важливих питань, громадянська просвіта з метою забезпечення умов для прийняття громадянами обґрунтованих рішень, встановлення зв'язків між людьми в громадянському суспільстві. При цьому варто наголосити на двох важливих аспектах: на незалежності та об'єктивності, на збалансованості медіа. Журналістика має відрізнятися від пропаганди, адже показ правдивого факту – це лише інформація, а пропаганда – це модифікація правди.

У цьому контексті варто звернути увагу на таку загрозу демократичним ідеалам, як вияв неодолимого впливу технологій, насамперед комунікативних систем і мереж на свідомість людей. Розширюючи доступ до інформації та знань і, відповідно, межі свободи особи, вони водночас можуть стати ефективним знаряддям маніпулювання її свідомістю в інтересах або авторитарних національних еліт, або транснаціональних фінансових груп. Разом із біотехнологіями їх можуть використовувати для контролю поведінки людей та її моделювання в інтересах неототалітарних держав чи злочинних груп. Маніпулятивний вплив технологій на свідомість людей посилюється впливом масової культури, що формує уніфіковані стандарти споживання й стилю життя і, відповідно, нівелює об'єктивне розмаїття світу та важливий принцип демократії – плюралізм, формуючи основу для неототалітарного одноманіття [3]. З іншого боку, тенденція до зростання кількості інформації, навіть за умови її об'єктивності та незаангажованості, знижує спроможність громадян розібратися в ній. Як зазначає Жан Бодріяр, сьогодні суспільство існує у світі гіперкомунікацій, які затачують громадян у всеохопний вир кодованих послань [4].

Будь-яка сфера життя стає полем застосування мас-медіа. Всесвіт перетворюється на гігантський екран монітора. Будь-яка публічність слугує лише приводом для публікацій. Інформація уже не стоїть якоїсь події, а сама стає подією. Люди опиняються в полоні образів, які вирвалися на волю. Світ настільки насичується гіперреальністю, що громадяни вже не спроможні усвідомлювати, чого ж вони хочуть.

При цьому виникає загроза втрати справді значущої інформації, оскільки для осмислення одержаних повідомлень потрібен певний мінімальний

час. Фактично дедалі більша частка інформації ніким не отримується, залишаючись поза свідомістю людей.

Водночас без наявності потрібної інформації неможливо повною мірою забезпечити політичну стабільність, економічний ріст і демократію. Інформація – це влада. Для того щоб країна могла скористатися політичними та економічними перевагами, що забезпечуються владою закону, владні структури мають бути відкритими для контролю з боку народу. Для здійснення науково-технічного прогресу необхідний відкритий обмін ідеями.

Отже, у сучасних умовах актуалізується проблема ефективного інформаційного супроводу і забезпечення процесів, що відбуваються у суспільстві, з метою сприяння формуванню належної політичної культури як політичних еліт, так і громадян, створенню ними економічного і культурно-освітнього підґрунтя для самовираження в різних сферах суспільного буття [3].

Підвищення ефективності управління інформацією значною мірою залежить від прискорення, вдосконалення механізмів пошуку, відбору і первинної обробки потрібної інформації, зростання рівня оперативності та якості підготовки синтезованого інформаційного продукту і створення, таким чином, умов для прийняття оптимальних рішень із подальшим досягненням необхідних практичних результатів.

Дезінформування – спосіб психологічного впливу, що полягає в намірі подання противникові такої інформації, яка вводить його в оману відносно справжнього стану справ.

Існують різні методи дезінформування, кожен з яких має власні позитивні та негативні риси. Конкретний вибір того чи іншого методу безпосередньо залежить від оперативної обстановки, яка складається на конкретній ділянці діяльності спецслужби, завдань, які перед нею поставлені, тощо.

Методи дезінформування:

- тенденційне викладення фактів – вид дезінформування, який полягає в упередженому висвітленні тих чи інших фактів або іншої інформації щодо подій за допомогою спеціально підібраних правдивих даних у певні проміжки часу. Як правило, за допомогою цього методу об'єктові спрямувань доводиться дозовано, до постійно зростаючого напруження, та підтримується такий напружений стан об'єкта постійним «підкиданням» нових порцій суворо обмежених і дозованих даних у середовищі інформаційного дефіциту;

- дезінформування від зворотного – відбувається через надання правдивих відомостей у перекрученому вигляді чи в такій ситуації, коли вони сприймаються об'єктом спрямувань як брехливі. Унаслідок подібних заходів виникає ситуація, коли об'єкт фактично знає правдиву інформацію про наміри чи конкретні дії протилежної сторони, але сприймає її неадекватно, не готовий протистояти негативному впливу;

- термінологічне «мінування» – полягає у викривленні первинної правильної суті принципово важливих, базових термінів і тлумачень загальносвітоглядного та оперативно-прикладного характеру [5].

Загалом наше суспільство цілком усвідомлює, що ігнорування процесів девіантної соціалізації економіки є недопустимим, оскільки, вкорінюючись у правила поведінки соціальних груп, скеровуючи дії конкретних осіб у протиправному чи аморальному напрямі, змінюється світосприйняття особистості, піддаються сумніву загаль-

нолюдські принципи добра і зла, руйнуються усталені стереотипи суспільного співжиття. Це показали результати проведеного соціологічного дослідження, в якому брало участь 800 осіб з восьми областей України, серед яких 478 жінок і 322 чоловіка, співвідношення респондентів за статтю становило 60 до 40. Крім того, респонденти були відібрані із різних вікових (від 20 до 51 року), освітніх (35% від загальної кількості опитаних мали вищу освіту, 29% – неповну вищу освіту, 13% – базову вищу освіту, 12% – середню, 11% – середню спеціальну), соціальних та інших категорій. За місцем проживання градація респондентів виглядала так: у місті проживало 46% усіх опитаних, у селі – 38%, у селищі міського типу – 16%.

Наше опитування проходило й за низкою інших аспектів, вплив яких на формування явищ девіантної соціалізації є вагомим. Зокрема, найбільша кількість опитаних працювала у сфері освіти і науки (173 особи, що становить 22% усіх респондентів), у сільському господарстві (162, 20%), торгівлі та громадському харчуванні (145, 20%). У промисловості працює 11% опитаних, у медицині – 7%, у транспорті – 3%. Значна частка серед опитаних перебуває в категорії «тимчасово не працюю» – їхня кількість серед усієї кількості опитаних 9%.

Крім того, серед усієї кількості респондентів 254 особи (31%) були найманими працівниками, 165 осіб (21%) – приватними підприємцями, 74 (9%) – державними службовцями. Безробітними у нашому дослідженні виявилися 62 особи, тобто 8% від усієї кількості опитаних. У зв'язку з цим заробітна плата є основним джерелом доходів для 57% респондентів, для 26% опитаних таким джерелом доходів є соціальні виплати (в тому числі пенсії, стипендії), для 4% – це негрошові доходи з особистого підсобного господарства тощо, в 11% опитаних джерела доходів немає.

Відповідаючи на питання анкети, 33% респондентів назвали неправомірні або засуджувані суспільством вчинки дуже поширеними у нашому суспільстві, 58% – поширеними, і тільки 8% опитаних такі явища назвали малопоширеними або такими, що зрідка трапляються, 1% респондентів переконаний, що у нашому суспільстві вони відсутні.

Зазначимо, що на сприйняття суспільством певних явищ девіантної соціалізації економіки

впливає ментальність соціальної групи. Так, відповідаючи на питання про виправдання неправомірного або засуджуваного суспільством вчинку поширеністю таких явищ в суспільстві, 58% респондентів відповіли категоричне «ні», 36% може виправдати такі дії залежно від обставин, і цілком виправдати такі вчинки можуть 6% респондентів.

Однак, урахувавши існування в сучасному суспільстві розмаїтих явищ девіантної соціалізації, 5% опитаних осіб постійно думають про те, що можуть зіштовхнутися з неправомірними вчинками інших осіб, 24% часто думають, що неправомірні вчинки інших осіб одного разу можуть зачепити їх самих або когось із близьких, 50% думають про це час від часу, 19% дуже рідко думають про це, і лише 2% ніколи про це не задумувалися.

Стосовно існування власного досвіду зіштовхування з неправомірними або засуджуваними суспільством вчинками з'ясовано, що 8% респондентів завжди зіштовхуються з неправомірними або засуджуваними суспільством вчинками стосовно себе або свого оточення, 40% – періодично, 39% – дуже рідко, і лише 13% ніколи не зіштовхувалися із такими явищами.

Значний вплив на девіантну соціалізацію економіки має інформаційний фактор, адже резонансність, підвищена увага до гучних подій і спостереження громадськості за покаранням осіб, які вчинили неправомірні або засуджувані суспільством вчинки, часто є стримувальним елементом для їх поширення. Серед джерел інформації про здійснення неправомірних або засуджуваних суспільством вчинків у нашій державі 42% респондентів назвали телебачення і радіо, 32% – Інтернет-ресурси, 12% таким джерелом назвали родичів, знайомих, колег, 7% – друковані видання, і така сама кількість респондентів отримує інформацію з усіх перелічених джерел.

Зокрема, найбільшу інформативність для респондентів телебачення і радіо мають в Івано-Франківській (56% опитаних) та Тернопільській (53%) областях, а найменшу в Київській області – 30% (рис. 1).

Водночас 42% респондентів у Хмельницькій, 38% у Вінницькій та Івано-Франківській областях основним джерелом інформації про здійснення неправомірних або засуджуваних суспільством вчинків у нашій державі назвали Інтернет-ресурси. Загалом, говорячи про основні джерела інформації для опитаних, варто констатувати суттєве зменшення впливу друкованих видань.

На думку 58% респондентів, інтенсивне поширення Інтернет-ресурсів суттєво сприяє послабленню морально-етичних устоїв нашого суспільства. Натомість 42% респондентів з цим твердженням не погоджуються, аргументуючи це тим, що Інтернет-інформація є доступною всім, однак її осмислення та оцінка цілком залежать від особистості Інтернет-користувача.

Ілюстрацією інформаційної закритості нашого суспільства та незахищеності (правової, моральної та ін.) пересічного громадянина від впливу явищ девіантної соціалізації економіки у нашій державі свідчить діапа-

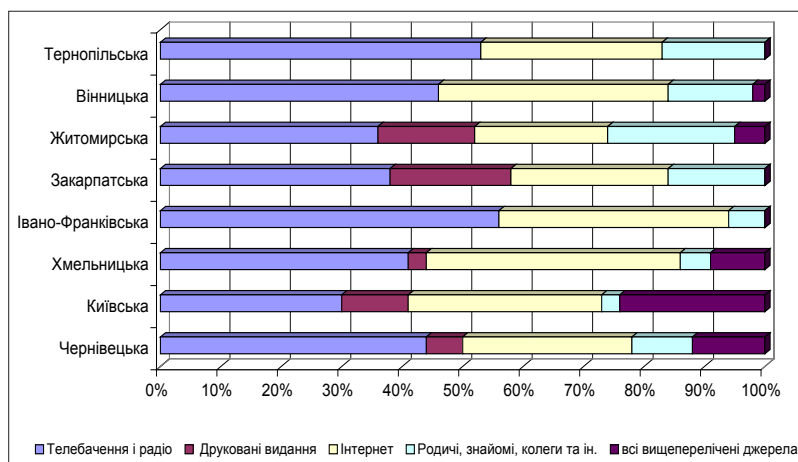

Рис. 1. Відповіді респондентів на питання: «Основним джерелом інформації про здійснення неправомірних або засуджуваних суспільством вчинків в Україні і в світі для Вас є ...»

Джерело: складено автором на основі результатів опитування

зон відповідей на питання про використання як засіб для «випускання пари» Інтернет-форумів, телефонів довіри та інших засобів анонімної фіксації неправомірних або засуджуваних суспільством вчинків. Як показано на рис. 2, переважна кількість респондентів ніколи не користувалися ніякими засобами анонімної фіксації неправомірних або засуджуваних суспільством довіри, як зневіреність постраждалих або очевидців у покаранні винних та неповторюваності таких випадків.

Висновки. Отже, як свідчать результати аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду використання інформаційних технологій, а також підсумки проведеного нами опитування, вплив дезінформації на перебіг соціально-економічних процесів у регіонах України є досить суттєвим.

Специфіка такого впливу зумовлена кількома аспектами:

- досить велика частка телебачення і радіо у формуванні інформаційного середовища регіону;
- переважання «пасивного» користування Інтернетом;
- широке використання низки методів дезінформації у вітчизняних ЗМІ з метою недоброчесної конкуренції.

Варто зауважити, що, з одного боку, деструктивний вплив дезінформації на суспільний розвиток має глобальні масштаби, однак на регіональному рівні цей процес характеризується специфічними рисами, які, безумовно, потребують детальнішого розгляду.

Отже, інформаційна складова незалежно від того, в якому аспекті її розглядають – як інформаційний фактор, інформаційний регулятор, інформаційне середовище регіону, інформаційна глобалізація та ін., – виконує в сучасних умовах ключову роль у формуванні тенденцій соціалізації економіки. Механізми поширення інформації у сучасному суспільстві є дуже різноманітними, і тому важко піддаються як аналізу, так і контролю. Водночас, як свідчить досвід розвинутих країн світу, жорсткий державний контроль над інформаційною сферою є недоцільним та й неможливим.

Список літератури:

1. Гальків Л.І. Втрати людського капіталу України: чинник безробіття / Л.І. Гальків // Економіка і регіон. Наук. вісник ПолтНТУ. – 2009. – № 2(21). – С. 110–113.
2. Угрин Л. Проблеми нівелювання демократичного ідеалу у процесі глобалізації / Л. Угрин, Х. Поліщук // Вісник Львівського ун-ту. Серія «Міжнародні відносини». – 2004. – Вип. 12. – С. 131.
3. Гранчак Т. Бібліотека і політична комунікація : [монографія] / Т. Гранчак ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2012. – 482 с.
4. Бодріяр Ж. В тіні мовчазної більшості, чи Кінець соціального / Ж. Бодріяр [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ji.lviv.ua/n25texts/bodriyar1.htm>.
5. Акультурація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://etno.us.org.ua/blog/glossary/6.html>.

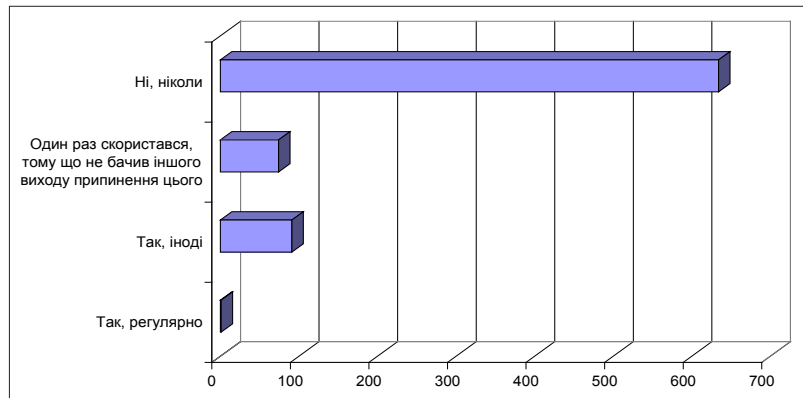

Рис. 2. Відповіді респондентів на питання: «Чи використовували Ви як засіб для «випускання пари» Інтернет-форуми, телефони довіри та інші засоби анонімної фіксації неправомірних або засуджуваних суспільством вчинків?»

Джерело: складено автором на основі результатів опитування

Швидке поширення мережі Інтернет як загальнодоступного джерела інформації становить важливу загрозу інформаційній безпеці людини та суспільства. З одного боку, практично необмежений доступ до різнопланової інформації дозволяє формувати об'єктивну картину навколишнього світу у свідомості індивіда, створювати власне унікальне уявлення про процеси і явища, які відбуваються на актуальному етапі на різних територіальних рівнях. З іншого боку, оскільки інформація в Інтернеті поширюється майже безконтрольно, надзвичайно швидко глобальна мережа у сучасних умовах стала основним засобом поширення дезінформації.

Поширеною технологією, зокрема, стала публікація на маловідомих Інтернет-ресурсах та навіть у соціальних мережах неправдивих чи перекручених фактів і відомостей, які потім передрукуюються, озвучуються та поширюються відомими, часто загальнонаціональними та світовими, засобами масової інформації. Отже, з одного боку, поширення сучасних інформаційних технологій зумовлює більшу свободу самовизначення, зокрема, у сфері економічної соціалізації, а з іншого – дозволяє ефективно маніпулювати суспільною думкою з точки зору досягнення певних цілей в економічній сфері, які часто мають деструктивний для регіональної та національної безпеки характер.

Зибарева О. В.

Буковинский государственный финансово-экономический университет

АКТИВИЗАЦИЯ ДЕВИАНТНОЙ СОЦИАЛИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ РЕГИОНОВ В УСЛОВИЯХ ДЕЗИНФОРМАЦИИ

Резюме

Исследованы особенности развития девиантной социализации экономики отдельных регионов Украины в условиях информационной асимметрии. Представлены результаты социологического опроса относительно имеющихся механизмов распространения информации в обществе. Определено влияние дезинформации на ход социально-экономических процессов в регионах Украины

Ключевые слова: социализация, регион, девиантная социализация экономики, дезинформация, информационная асимметрия.

Zybareva O. V.

Bukovyna State University of Finance and Economics

ACTIVATION OF THE REGIONS' DEVIANT SOCIALIZATION OF ECONOMY UNDER THE CONDITIONS OF MISINFORMATION

Summary

It's researched the features of deviant socialization of the economy of individual regions of Ukraine in conditions of information asymmetry. There are presented results of a sociological survey on existing mechanisms for disseminating information to the public. The influence of misinformation on the course of social and economic processes in the regions of Ukraine

Keywords: socialization, region, deviant socialization of the economy, disinformation, information asymmetry.

УДК 338.2

Огданський К. М.

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Автор у статті розглядає парадигму економічної складової суспільного розвитку України через призму визначення основних показників. Автор дослідження розробив власний комплексний підхід до визначення та групування основних економічних показників в процесі суспільного розвитку. Визначення груп показників економічної складової суспільного розвитку дає можливість більш ефективно використовувати інструменти державного регулювання суспільним розвитком.

Ключові слова: економічна складова, суспільний розвиток, ВВП, методологія, державне регулювання, економічна динаміка.

Постановка проблеми. Стан господарського комплексу і рівень використання його потенціалу на потреби соціалізації економіки повною мірою залежать від того, наскільки своєчасно та ефективно держава виконує свої управлінсько-регуляторні функції. Досвід функціонування країн із розвиненими соціально зорієнтованими ринковими системами, та й порівняно достатня для висловлення власних позицій практика національного господарювання в умовах нехай і не досконалого, але ринку, свідчать про те, що вирішення будь-якого економічного, соціального або екологічного питання в суспільному вимірі за ринкових умов неможливе без державного втручання. Не потребує обґрунтування й той факт, що механізм ринку без залучення регуляторних дій держави неспроможний забезпечити невинний суспільний поступ у життєво важливих напрямках суспільного співжиття. Політика забезпечення суспільного поступу, безумовно, має базуватися на наявній техніко-технологічній, трудовій та організаційно-правовій базі. Сам по собі суспільний поступ відтворюється, з однієї сторони, у резуль-

татах виробництва, а з іншої – у витратах на їх отримання. При цьому потрібно усвідомлювати, що ресурси праці, техніки, застосовуваної технології та організаційний потенціал виробництва мають відповідну міру корисності, залежно від того, як їх стан та рівень використання впливають на приріст результату виробництва або на зменшення витрат на нього. Якщо приріст/зниження в тій чи іншій сфері відсутні, то зникає підґрунтя для ведення розмови про суспільні зміни взагалі. Проте в цій системі координат формуються й інші залежності. Мова йде про суто економічні, соціальні або то екологічні зміни з різним ступенем опосередкованого впливу на результати й витрати без системного прогресування.

Водночас у цих оцінках є й інший методологічний аспект, який не звужує через це поле суспільного поступу, а навпаки, формує нові інструментальні можливості щодо надання йому керованих змін. Відомий учений Б. Селігмен, підкреслюючи ці можливості, зазначав, що «...там, де починаються економічні дослідження та впорядкування фактів, неодмінно виникає і система оцінних